

[Henning Hasie.]

alle Sider gør sig klart, at denne Vej er ikke farbar. Jeg tror, at man maa gøre sig klart, at naar vi nu i halvandet Aar har diskuteret Grundlovssagen frem og tilbage, ført den frem til Vedtagelse to Gange i Rigsdagen og frem til en Folkeafstemning, saa er Situationen den, at nu maa Diskussionen holde op. Det vil ikke være muligt for Venstre, der jo selv saa meget i sin Agitation er gaaet frem efter den Linie, at der var andre og vigtigere Ting end Grundloven, der var til Behandling, nu, efter at vi har brugt halvandet Aar forgæves til at forhandle om den, saa at komme med Krav om nye Grundlovsforhandlinger. Det var jo et af de allervigtigste Argumenter, Partiet Venstre anvendte, at vi spildte Tiden med at tale om Grundloven, naar der laa store og vigtige Erhvervsproblemer for.

Jeg afviser al Tale om, at den ene eller den anden har Skylden for, hvad der skete; jeg konstaterer blot med Beklagelse det Resultat, der foreligger. Og jeg afviser Talen fra Venstres Side om, at der nu kan optages nye Grundlovsforhandlinger. Naturligvis, hvis Partiet Venstre kan komme med et Forslag, som har nogen Mulighed for at interessere store Kredse her i Landet, hvis Partiet Venstre kan interessere Regeringen og Partierne her i Rigsdagen derfor, saa vil vi ikke stille os udenfor. Vi har altid været villige til at forhandle alting. Men jeg siger blot, at som Stillingen er i Dag lige efter, at dette store Arbejde forgæves er udført, vil det være halsløs Gerning af Partiet Venstre at rejse en ny Grundlovsdiskussion her i Landet. Og er der nogen Alvor i det? Er det i Virkeligheden andet end en Manøvre? Men hvis det ærede Medlem Hr. Brorsen endelig vil fremlægge et nyt Grundlovsforslag, saa kan det ærede Medlem fremlægge det i Landstinget, for dette Ting har jo endnu ikke haft Lejlighed til at se det.

Det ærede Medlem Hr. Brorsen ankede over, at Grundlovsforslaget var udsendt paa Statens Bekostning. Jeg vil gerne spørge det ærede Medlem, paa hvis Bekostning det ellers skulde være udsendt. Jeg synes, der ligger en Kritik i, hvad det ærede Medlem sagde, over for de tre Partier. Jeg synes, det ærede Medlem med meget større Ret kunde kritisere, hvis de tre Partier ikke paa effektiv Maade havde sørgt for, at Vælgerne fik at vide, hvad det drejede sig om.

Jeg skal slutte med at sige, at det forekommer mig, at dette Grundlovsforslag

faldt paa en Maade, som ikke var ganske værdig. Det faldt nemlig for en stor Del, tror jeg, paa dette, at Venstre i Virkeligheden saboterede den frie og hemmelige Afstemning her i Landet. Derved, at Venstre gav den Parole til sine Folk, at de skulde ikke stemme imod, men de skulde blive hjemme, var det jo mange Steder muligt at konstatere, hvem der vilde stemme for Grundloven. Venstre har jo triumferende selv fremhævet, at der var flere Sogne her i Landet, hvor der ikke blev afgivet een Stemme for Grundloven. Mon ikke den rette Forklaring derpaa er, at hvor der var faa Vælgere i et Sogn, og navnlig hvor der blandt dem var mange Venstremænd, var det ikke nogen hemmelig Afstemning for dem, der vilde gaa op og afgive deres Stemme.

Men som Sagen ligger i Dag, afviser jeg al Tale om Optagelse af nye Grundlovsforhandlinger. For mig staar det saaledes, at som denne Sag har udviklet sig, maa Diskussionen nu høre op, og Tinget maa gaa over til udelukkende at beskæftige sig med de forsvarspolitiske og erhvervspolitiske Opgaver, der ligger for, og jeg har derfor stillet følgende Ændringsforslag til det af de ærede Medlemmer Hr. Hartvig Frisch og Hr. A. M. Hansen stillede Forslag til Beslutning af Folketinget:

„Folketinget tager Resultatet af den stedfundne Folkeafstemning til Efterretning og opfordrer Regeringen til snarest at fremsætte Forslag for Rigsdagen om Styrkelse af Forsvaret, om effektive Foranstaltninger mod Arbejdsløsheden og om de for Landbrugets Rentabilitet nødvendige Foranstaltninger.“

A. M. Hansen: Det lykkedes altsaa ikke at naa de 45 pCt. Ja-Stemmer, som følge Grundloven kræves til Gennemførelse af en Forfatningsændring; der manglede, som bekendt, kun ca. $\frac{1}{2}$ pCt. Dette maa dybt beklages. Siden Regeringspartierne for $2\frac{1}{2}$ Aar siden fik Flertallet ogsaa i Landstinget, er mange Kræfter sat ind paa at løse den Opgave, Regeringen havde sat sig: at give det danske Folk den Forfatning, som gennem et Par Slægtled var Demokratiets Maal. Meget blev der gjort for at skabe Samling om denne vigtige Sag, og det lykkedes da ogsaa at samle et stort Flertal i saavel begge Rigsdagens Ting som i Vælgerbefolkningen om den Grundlov, som nu faldt ved Folkeafstemningen, fordi der manglede den halve Procent.

Slaget er altsaa tabt, til Trods for at et